

- Het Weeshuis van Bijna Vergeten Woorden -

1e verdieping: uitdrukkingen en zegswijzen

de hort op gaan (op pad gaan, ervandoor gaan) – *kom, dan gaan we samen lekker de hort op vanmiddag*

de pé in hebben (ergens van balen) – *ik heb flink de pé in want ik moet extra huiswerk maken*

je snor drukken (weggaan, of niet komen wanneer iets gedaan moet worden waar je geen zin in hebt) – *ik heb al snel mijn snor gedrukt bij dat saaie verjaardagsfeestje*

een uiltje knappen (een dutje doen, kort slapen) – *ik ga vaak in de middag even een uiltje knappen op de bank*

iets op zijn elfendertigst doen (iets heel langzaam doen) – *ik heb geen haast, dus ik doe het lekker op zijn elfendertigst*

naar de gallemieze (kapotgegaan) – *mijn fiets is helemaal naar de gallemieze*

ijs en weder dienende (als alles meezit en er niks tussen komt) – *ijs en weder dienende gaan we morgen die berg beklimmen*

iemand in het ootje nemen (iemand voor de gek houden) – *ik heb je mooi in het ootje genomen daarmee!*

op zijn janboerenfluitjes (op de meest simpele manier) – *je hebt die opdracht wel een beetje op zijn janboerenfluitjes gedaan zeg*

een houtje-touwtje-oplossing/-reparatie (een slordige, niet erg stevige, simpele oplossing of reparatie) – *het ziet er een beetje houtje-touwtje uit, is het wel stevig genoeg?*

je een kriek lachen (heel erg moeten lachen) – *ik lachte me een kriek!*

je er met een jantje-van-leiden van afmaken (iets niet serieus of goed doen) – *ik maakte me er met een jantje-van-leiden vanaf omdat ik liever buiten ging spelen*

iemand een poets bakken (een grap bij iemand uithalen, iemand voor de gek houden) – *hij bakte zijn vriend een mooie poets!*

je het schompes werken/lachen/eten/schrikken/lopen, etc. (heel erg, heel hard, heel veel) – *ik at me het schompes nadat ik een hele dag niet had gegeten*

goed in de slappe was zitten (welvarend zijn, veel geld hebben) – *mijn burens zitten goed in de slappe was aan hun nieuwe auto te zien!*

spic en span (schoon en opgeruimd) – *het hele huis was weer spic en span*

spuit elf zijn (iemand die achteraan komt, te laat aankomen, iets zeggen wanneer het al te laat is) – *nou, spuit elf is er ook eindelijk, dus we kunnen vertrekken*

een blauwe maandag (een heel korte periode, met name bij werk) – *hij heeft een blauwe maandag in die winkel gewerkt*

welig tieren (overvloedig en rijkelijk groeien en moeilijk te stoppen) – *het onkruid tierde welig in die verwaarloosde achtertuin*

2^e verdieping: zelfstandig naamwoorden – dingen

het akkefietje (klein probleem of ruzietje) – *we hadden inderdaad even een akkefietje, maar hebben het nu weer bijgelegd*

de babbelguigjes (smoesjes) – *geen babbelguigjes nu, waarom ben je te laat?*

de deemster (avondschemering, als de zon bijna ondergaat en het donker wordt) – *in de deemster liepen we over het strand*

de dijenkletser (goeie grap waar hard om wordt gelachen) – *ze trakteerden ons op de ene dijenkletser na de andere*

de fuif (vrolijk feest) – *dat was een heel leuke fuif gisteren!*

de goesting (zin, trek) – *ik heb goesting in dat taartje*

de grijpstuiver (klein bedrag) – *hij deed dat klusje voor een grijpstuiver*

een habbekrats (kleinigheid, iets wat zeer goedkoop is) – *dat kun je voor een habbekrats kopen op Marktplaats*

een joekel (iets wat groter is dan normaal en daardoor indrukwekkend) – *wat een joekel van een boom is dat / je hebt hier een joekel van een fout gemaakt in je proefwerk*

het kattebelletje (klein, haastig geschreven briefje, een krabbeltje) – *ik schreef een kattebelletje voor mijn moeder*

het kiekje (foto) – *ik nam een kiekje van die oude brug*

de kinnesinne (jaloezie) – *samen delen, anders komt er weer kinnesinne van*

de kuitenbijter (korte steile helling die je op moet fietsen of lopen) – *poeh, dat heuveltje was nog een aardige kuitenbijter!*

de gribus (bouwvallige woning of buurt) – *wat is het hier een gribus zeg!*

het liflafje (klein, eenvoudig hapje) – *er stonden wat lekkere liflafjes op tafel*

ludduvuddu / ldvd (liefdesverdriet) – *hij had enorm last van ludduvuddu!*

de fratsen (vreemd gedrag, rare, gekke bewegingen) – *wat zijn dat voor fratsen, doe eens even normaal! / met zijn malle fratsen vermaakte het kind iedereen in de kamer*

de muizenissen (kleine problemen waarover je steeds zit te piekeren) – *ik zat met muizenissen in mijn hoofd*

de opsmuk (overdreven versiering en gedoe) – *zonder opsmuk vertelde hij zijn verhaal / ik wil graag een verjaardag zonder al te veel opsmuk*

de panne (pech met de auto of fiets) – *ik had panne en kwam daardoor veel te laat op de afspraak*

de pieremachochel (een wonderlijk persoon of zelfgemaakt ding) – *kijk eens, wat een pieremachochel van een wagen staat daar in de schuur*

de poespas (malligheid, gedoe, rommel, onzin, lawaai) – *na de waarschuwing ruimden de kinderen zonder poespas hun rommel op*

de hele mikmak / ratsmodee / reutemeteut / rataplan / santenkraam (het hele rommeltje, zootje, alles bij elkaar) – *gooi de hele reutemeteut maar achter in de aanhanger*

je rikketik (je hart) – *mijn rikketik doet het nog prima hoor!*

de rompslomp (gedoe, veel werk) – *een verhuizing geeft altijd een hele rompslomp*

de verpozing (iets wat je rust geeft, ontspanning) – *een boek lezen vind ik een fijne verpozing*

het zwerk (wolken aan de hemel, hemellucht) – *de vogels vlogen daar prachtig in het zwerk*

de bups (alle kinderen bij elkaar) – *we gingen met de hele bups naar de bioscoop*

3^e verdieping: zelfstandig naamwoorden – personen

een boezemvriend (beste vriend, bestie) – *jij bent en blijft mijn boezemvriend!*

een branie (opschepper, waaghals, druktemaker, bluffer, lefgozer) – *die nieuwe jongen is wel een branie*

een brozem (stoere jongen op een bromfiets) – *kijk daar komt die brozem aan*

een albedil (iemand die zich overal mee bemoeit) – *hou je er nou eens buiten, albedil!*

een globetrotter (wereldreiziger, iemand die graag reist) – *later word ik een globetrotter*

een hartendief (iemand op wie veel mensen verliefd worden) – *hij is echt een hartendief*

een hittepetit (klein, druk en snel opgewonden persoon) – *doe maar rustig, hittepetit*

een hork (lomp, onaardig, ruw persoon) – *wat is dat een hork zeg!*

een pietlut (iemand die alles precies goed wil doen) – *doe eens niet zo pietluttig!*

een paradijsvogel (kleurrijk, bijzonder, vreemd, extravagant persoon) – *daar loopt een mooie paradijsvogel zeg!*

een kwibus (vreemd persoon, iemand die gek doet) – *wat is dat een kwibus!*

een lapzwans (nietsnut, luiaard) – *kom op lapzwans, aan het werk*

een patjakker (gemeen persoon, rotzak) – *wat ben jij een patjakker zeg*

een paljas (grappenmaker, iemand die zichzelf belachelijk maakt of onnozel gedraagt) – *ik vond het maar een rare paljas*

een scharminkel (zeer mager mens of dier) – *kijk dat hondje daar eens, wat een scharminkel!*

een smulpaap (iemand die van veel en lekker eten houdt) – *wil je nóg een portie, smulpaap dat er bent!?*

een stoethaspel (onhandig persoon, kluns) – *o nee, wat ben je toch een stoethaspel!*

een zwamneus (iemand die veel kletst) – *het zijn wel twee enorme zwamneuzen bij elkaar!*

4^e verdieping: bijvoeglijk naamwoorden

achenebbisj (rommelig, goedkoop, in slechte staat, skeer, trashy) – *wat een achenebbisj huis is dat*

blits (hip, modieus, opvallend) – *wat zie jij er blits uit!*

zoel (aangenaam warm, zacht voor de tijd van het jaar) – *wat een lekkere zoele avond zeg*

goochem (slim) – *dat was niet zo goochem van ons*

guitig (ondeugend en grappig) – *dat kind heeft echt een guitig gezicht*

kierewiet (ergens kriebelig, gek, ongemakkelijk van worden) – *ik word helemaal kierewiet van je!*

jolig (vrolijk, uitbundig, grappen makend) – *we waren in een lekker jolige bui gisteravond!*

krakkemikkig (in slechte staat, op instorten, gammel) – *pas op, dat is een krakkemikkige stoel*

landerig (futloos, slechtgehumeurd, verveling) – *ik had een landerige bui en hing maar wat op de bank*

magistraal (geweldig, meesterlijk, indrukwekkend) – *een magistrale zonsondergang sloot de heerlijke dag af*

onverdroten (vasthoudend, zonder op te geven, volhardend) – *we bleven onverdroten doorgaan toen het tegenzat*

pips (zwakjes, bleek) – *je ziet een beetje pips, voel je wel goed?*

prangend (dringend, iets wat snel opgelost moet worden) – *ik heb een prangende vraag voor je*

ruiterlijk (openhartig en helemaal eerlijk) – *ik maakte ruiterlijk mijn excuses voor die fout / ik kwam er ruiterlijk voor uit dat ik die dag gespijeld had*

schielijk (snel, haastig, plotseling) – *ik trok mijn hand schielijk terug toen de deur dichtwaaide*

schromelijk (erg, hevig) – *dat probleem wordt schromelijk overdreven / dat huis is schromelijk verwaarloosd / ik verveel me schromelijk*

sikkeneurig (in een slecht humeur, onvriendelijk) – *waarom doe je zo sikkeneurig?*

verknocht (ergens sterk aan gehecht zijn, je sterk ergens mee verbonden voelen) – *ik ben verknocht aan dat jaarlijkse uitje met vrienden / ik ben erg aan je verknocht geraakt*

vermetel (moedig maar ondoordacht en onveilig) – *dat is een vermetel plan van je*

vief (vol energie, bewegelijk en levendig) – *ze is nog erg vief voor haar leeftijd*

fideel (aardig) – *het is heel fideel van je dat je me even helpt*

ontiegelijk (enorm, reuze-) – *we hebben ontiegelijk gelachen gisteren bij dat optreden*

5^e verdieping: uitroepen

asjemenou! (wat krijgen we nu!) – *asjemenou, dat is een verrassing!*

krekk! (precies!, juist!) – *krekk, zo is het!*

lou loene! (helaas! niet gelukt!) – *ik ging vandaag de stad in voor een winterjas, maar lou loene, niks gevonden!*

pollens! (uitroep van verbazing) – *pollens! wat is dit nou weer!*

quatsch! (onzin, kletspraak) – *dat is allemaal quatsch wat je zegt!*

toitoitoi! (veel geluk met je wat je zo gaat doen. vooral bij een toneeloptreden of wedstrijd) – *nou, succes en toitoitoi!*

6^e verdieping: werkwoorden

bekokstoven (stiekem geheime plannetjes maken) – *wat zijn jullie daar aan het bekokstoven?*

bekvechten (ruziemaken) – *stop nou eens met bekvechten!*

banjeren (stevig en stampend lopen) – *kom, dan gaan we lekker door de modder banjeren!*

dartelen (speels, springerig, huppelend bewegen) – *kijk die schaapjes daar eens dartelen!*

doezelen (bijna inslapen, half slapen) – *ik was op mijn stoel in de zon aan het doezelen*

donderjagen (lawaai maken, wild spelen) – *wat zijn jullie aan het donderjagen!*

fröbelen (gezellig rommelen, speels knutselen, lekker prutsen) – *laten we een beetje gaan fröbelen*

flierefluiten (niets doen, doelloos rondhangen) – *kom dan gaan we lekker flierefluiten in de stad*

palaveren (overleggen, onderhandelen) – *we moeten even palaveren over dat probleem*

ginnegappen (giechelen, grinniken) – *ze zaten de hele tijd met elkaar te ginnegappen*

grasduinen (je ergens al bladerend in verdiepen) – *ik zat heerlijk in die stapel boeken te grasduinen*

opkalefateren (opknappen, herstellen, je netjes aankleden en opmaken) – *ik heb mezelf even opgekalefaterd / ik ga die oude boot opkalefateren*

klessebessen (gezellig kletsen, babbelen) – *ze zaten daar gezellig met elkaar te klessebessen*

kuieren (rustig op je gemak zorgeloos wandelen) – *ik ga even een eindje kuieren*

lanterfanten (je tijd verprutsen, niks doen, nietsdoen en rondhangen) – *wat loop je nou de hele dag te lanterfanten!*

likkebaarden (ergens van smullen, naar iets te eten verlangen) – *hij likkebaardde al bij de gedachte aan het toetje*

scharrelen (jezelf vermaken met kleine bezigheden in en rond het huis) – *ik was gisteren lekker aan het scharrelen in de tuin*

lummelen (je tijd verdoen met rondhangen en nietsdoen) – *wat sta je daar nou te lummelen? aan de slag!*

popelen (gespannen ergens naar uitkijken, ongeduldig zijn voor iets waar je heel veel zin in hebt) – *we popelden om te beginnen!*

prakkeseren (nadenken, bedenken, piekeren) – *ik moet er even op prakkeseren hoe ik dat oplos*

rouwdouwen (op een ruwe, ongeïnteresseerde, onvoorzichtige manier iets doen) – *hé, niet zo rouwdouwen jongens!*

schipperen (een beetje geven en nemen, rekening houden met de omstandigheden) – *het is een beetje schipperen met de ruimte hier / schipperend kwamen we uiteindelijk tot een gezamenlijk besluit*

schuddebuiken (hard lachen) – *we schuddebuikten van het lachen*

smiespelen (fluisteren) – *wat zijn jullie aan het smiespelen?*

stoethaspelen (onhandig doen, klunzen) – *ik stoethaspelde enorm bij het in elkaar zetten van de kast*

verkneukelen (in stilte ergens naar uitzien) – *ik verkneukelde me al bij de gedachte dat hij mijn brief zou lezen*

verpozen (ergens een tijdje rustig zitten) – *kom, laten we hier even wat verpozen*

verstieren (expres verpesten, verstoren) – *mijn dag is helemaal verstierd door het slechte weer / stop daarmee, je verstiert het voor iedereen*

Zolder: overige woorden

koppiekoppie (slim) – *dat is echt koppiekoppie van je*

stante pede (nu direct) – *ik werd stante pede ontslagen of je moet dit stante pede oplossen!*

ribbedebie (foetsie, verdwenen) – *ineens was het hondje ribbedebie*